

DEN NORSKE KIRKE

Årsmelding 2014: Døvekirkenes fellesråd & Døveprosten

INNHALDSFORTEGNELSE

Innhold

Om døvekirken _____	1
Døvekirkens kirkepolitiske målsettinger: Visjon og strategi for 2015 - 2019 _____	2
Den daglige tjeneste - hovedpunkter _____	8
Økonomiske hovedpunkter _____	27
Årsmelding fra felles Arbeidsmiljøutvalg i Døvekirken _____	29
Kontaktpersoner for årsmeldingen _____	30
Adresse: _____	30

Om døvekirken

Døvekirken er den delen av Den norske kirke som har *norsk tegnspråk* som menighetens språk. Dermed er tegnspråk arbeidsspråket for de ansatte. Døvekirken består av døve og hørselshemmede medlemmer i Den norske kirke og deres nettverk som bruker tegnspråk.

Kirken har seks selvstendige menigheter (Oslo, Stavanger, Bergen, Møre, Trondheim og Tromsø) organisert i samarbeidsområdene Nord, Vest og Øst. I tillegg er Sandefjord og Kristiansand med egne menighetsutvalg i ferd med å bli selvstendige menigheter med egne *menighetsråd*.

Døvekirken er organisert som et eget prosti under Oslo bispedømme. Den daglige ledelse av preste-, diakon- og katekettjenesten i døveprostiet ledes av Oslo biskop/bispedømme ved *døveprosten*. *Prostiets* øvrige virksomhet ledes av Døvekirkenes fellesråd og *kirkevergen*. Døvekirkens ledelse har sete i «Døvekirkens hus» i Fagerborggaten 12 i Oslo.

Det er seks døves *menighetsråd*. Disse utgjør *Døvekirkens fellesmøte* sammen med representanter fra de 2 menighetsutvalgene. I tillegg er Oslo biskop, Kirkerådet og Døveprosten representert i Døvekirkenes Fellesmøte. Døvekirkens fellesmøte velger *Døvekirkens fellesråd*. Døvekirkenes Fellesråd har en representant fra hver menighet, en fellesrepresentant fra menighetsutvalgene, en representant fra fellesrådets ansatte, en representant oppnevnt av Oslo biskop og Døveprosten. Døvekirkens fellesråd har i hovedsak de samme oppgaver som fellesrådene har i Den norske kirke.

DØVEKIRKENS KIRKEPOLITISKE MÅLSETTINGER: VISJON OG STRATEGI FOR 2015 - 2019

Døvekirken kirkepolitiske målsettinger: Visjon og strategi for 2015 - 2019

OM PROSESSEN

Døvekirken utviklet sin visjon og strategi, kalt «Døvekirkenes kirkepolitiske målsettinger», for første gang i perioden 2007-2009. I juni 2009 sluttet Oslo bispedømmeråd seg til disse målsettingene.

Etter oppfordring fra Oslo bispedømmeråd er disse kirkepolitiske målsettingene i 2014 revidert som et strategi- og måldokument for Døvekirken for menighets- og bispedømmerådsperioden 2015 – 2019. Det har blitt gjennomført en omfattende høring i alle døvemenighetene og en behandling med vedtak i Døvekirkenes organer. I tråd med Døvekirkenes tegnspråkhandlingsplan fra 2011 har høringen blitt gjennomført på norsk tegnspråk.

ENDRINGER I MÅLSETTINGENE

Målsettingene er altså en revisjon av de første kirkepolitiske målsettingene for Døvekirken som Oslo bispedømmeråd sluttet seg til i 2009. Det som tidligere var mål har blitt langsiktige hovedmål. Disse er nå supplert med realistiske delmål for perioden 2015-2019. Det vil være mulig å oppnå delmålene i perioden og døveprostiet gjennomfører i likhet med de øvrige prosti i Oslo bispedømme en prosess som også innebærer endrede bemanningsplaner i begge linjer i Døvekirken. Denne prosessen er planlagt gjennomført i 2015.

Alle hovedmål og delmål er grundig gjennomgått også i forhold til dagens status og våre ressurser.

De største endringene etter denne revisjonen av de «kirkepolitiske målsettingene» er at det som nå er de to første hovedmål har blitt tydeligere og at de tre siste målene er slått sammen til et nytt hovedmål «media».

Høringssvarene og oppslutningen i høringen viser stor enighet om både hovedmål og delmål. På bakgrunn av høringene og etter dialog med Oslo bispedømme er delmålene for perioden 2015 – 2019 moderert slik at flest mulig innspill fra menighetene og tilbakemeldingene fra Oslo bispedømme er tatt til følge.

DØVEKIRKENS KIRKEPOLITISKE MÅLSETTINGER: VISJON OG STRATEGI FOR 2015 - 2019

KONKRETISERING AV DE KIRKEPOLITISKE MÅLSETTINGENE FOR DØVEKIRKEN FOR 2015-2019

Hovedmål	Delmål	Status	Behov/Milepæler	
1. KIRKEN ER DER DØVE ER SAMLET <i>Egne gudstjenestesteder og menigheter</i> På steder som ikke har døvekirke, men der det finnes døveforening og/eller et sosialt, språklig fellesskap mellom døve, er det naturlig at det er et kirkelig tilbud som et fast gudstjenestested.	8 levende og aktive menigheter med gudstjeneste annenhver uke, dvs. minst 20 gudstjenester i helger og på helligdager årlig	4 av 6 menigheter har oppnådd antallet gudstjenester, 2 menighetsutvalg med færre gudstjenester	Gudstjenesteforordning og etablering av to menigheter til gjennom statusendring fra utvalg til råd og 1 ny prestestilling	
	Minst et fast gudstjenestested i hvert bispedømme i tillegg til døvekirken med regelmessige gudstjenester minst 3. hver måned dvs. minst 4 gudstjenester i året	2 gudstjenestesteder med minst 4 gudstjenester og flere med færre enn 4		Nyetablering og økning av gudstjenesteantallet
	Mer effektiv bruk av personalressursene dvs. f.eks. prester bør ha minst 24 gudstjenester i helger og på helligdager årlig		Store forskjeller	Økning
	En døveprest som følger opp tjenesten i hvert bispedømme (kontaktprest)		Ikke etablert	Etablering av kontaktprester gjennom endring av stillinger
	En trosopplærer/-kateket som følger opp trosopplæringen i hvert bispedømme (kontakttrosopplærer/-kateket)		Ikke etablert fast kontakt mellom trosopplæringsrådgivere i bispedømmene, lokale menigheter og trosopplærere/kateketer i Døvekirken	Etablering

DØVEKIRKENS KIRKEPOLITISKE MÅLSETTINGER: VISJON OG STRATEGI FOR 2015 - 2019

2. OPPFØLGING AV DØVE I DERES LOKALE HØRENDE MENIGHETER

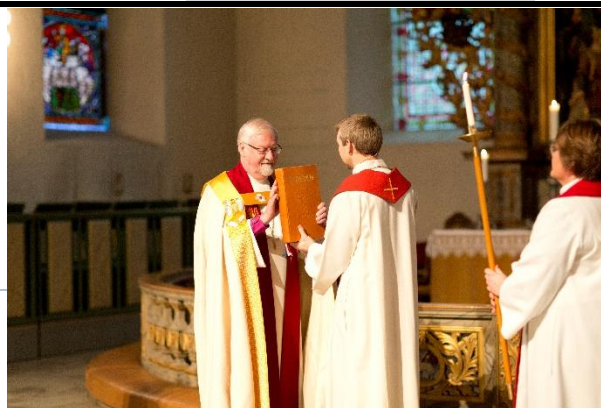
Noen døve bor for langt fra nærmeste faste døvekirkelige gudstjenestested eller er av andre grunner sterkere forankret i lokale hørende menigheter. Døvekirken og de lokale menighetene har et felles ansvar for å gi dem et fullverdig kirkelig tilbud, og Døvekirken kan tilby veiledning til lokale menigheter slik at disse kan følge opp sine døve og hørselshemmede medlemmer.

Samarbeid med alle bispedømmene og at dette samarbeidet er forankret i kirkerådets og bispedømmenes målsettinger (slik som samisk).	Ikke på plass	Etablering
Etablere kontakt og samarbeid mellom lokale hørende menigheter, Norges Døveforbund med døveforeningene og Døvekirken	Ikke på plass	Etablering
Etablere tilbud for døve f.eks. «nettkonfirmant» som fjernundervisning	I tankestadiet	Prosjekt etter gudstjenestereformen, dvs. 2018-2019
Etablere ordninger for både tegnspråktolk, stemmetolk, skrivetolk og tolk for døvblinde	Forskjellig praksis	Forhandlinger med NAV

3. BIBELEN PÅ TEGNSPRÅK

Gjennom kontinuerlig oversettelsesarbeid skal bibelen gjøres tilgjengelig på norsk tegnspråk.

Tekstboken for Døvekirken med viktige bibelske fortellinger er tilgjengelig på norsk tegnspråk. Etter dette prioriteres det tekster fra tekstboken for Den norske kirke tilsvarende minst en bibelsk bok i året.	Kjernefortellingene er for trosopplæringen er oversatt og oversettelsesarbeidet for flere viktige tekster er i gang som del av gudstjenestereformen og døvekirkens tekstbok	Kr. 110.000 i året (2014-kroner) fra forskjellige kjelder f.eks. fellesrådet og bibelselskapet
--	---	--

DØVEKIRKENS KIRKEPOLITISKE MÅLSETTINGER: VISJON OG STRATEGI FOR 2015 - 2019

4. GUDSTJENESTEREFORM I DØVEKIRKEN

Døvekirken fikk sin høymesseliturgi i 1995. I samspill med den norske kirkes gudstjenestereform må Døvekirken utvikles. I tillegg til høymessen må det utarbeides dåps-, konfirmasjons-, vigsels-, gravferds-, og andre liturgier slik at det foreligger alterbøker på norsk tegnspråk.

Gudstjenestereform med ny høymesse samt kirkelige handlinger på norsk tegnspråk	I gang - planlagt å avsluttes i 2017	Finansiering må sikres til og med 2017
Tekstbok	I gang - planlagt å være klar i 2018	Finansiering må sikres til og med 2018
Poesi- og salmebok	Manglende finansiering gjør at boken er utsatt inntil videre	Finansiering må sikres
Kontinuerlig utvikling av gudstjenestelivet	Gudstjenestereformen er i gang.	Etablering av gudstjenestevalg for prostiet.

5. KIRKENS REFORMER OG PLANER.

Døvekirken skal ha aktivt, mangfoldig og hyppig gudstjeneste- og menighetsliv. Trosopplæringsreformen, gudstjenestereformen, diakonireformen, kunst i kirken, demokratireformen m.m. skal også gjelde i døvekirken

Helhetlig menighetsplan etter mal fra kirkerådet som inkluderer trosopplæring, diakoni, misjon, kunst/kultur og tegnspråkhandlingsplan brukes i menighetene.	På plass	Evalueres en gang i året, og revideres en gang per menighetsperiode. Opptaksutstyr og rutiner for tegnspråklige sakspapirer.
Det bør fremmes kandidater til menighetsrådsvalg fra distriktene innenfor hver døvemenighet. Kirkevalget må gjennomføres ved alle faste gudstjenestesteder.	Svært varierende.	Gjennomføring ved kirkevalg 2015. Reisekostnader.
Alle faste gudstjenestesteder bør være representert i menighetsrådet/-utvalg eller et distriktutvalg.	Ikke etablert	Etableres
Døvekirken ivaretas i den nye kirkeordningen	Usikkerhet	Revidering av forskriftene for Døvekirken som en del av arbeidet med ny kirkeordning og -lov.

DØVEKIRKENS KIRKEPOLITISKE MÅLSETTINGER: VISJON OG STRATEGI FOR 2015 - 2019

6. IVARETAKELSE AV KOMPETANSE OG DEN FAGLIGE FORANKRINGEN PÅ DEN DØVEKIRKELIGE TJENESTE

Videreutvikle den døvekirkelige tjenesten gjennom et aktivt faglig arbeid. Sette i gang rekrutteringsarbeid for å få flere søkere til stillinger i døvekirken og å få flere døve til å ta kirkelig utdanning.

Etablering av en spesialisering for døvekirkelig tjeneste i samarbeid ved høyskole/universitet (f.eks. HiST/MF)

Godt etterutdanningsopplegg ved HiST

Etablering av flere kurs og studieopplegg, videreutvikling av etterutdanningsopplegget. Kompetanseplaner.

Flere døve studenter i kirkelige og andre relevante fag

Flere studenter tar kirkelig utdanning og får et veiledningstilbud fra Døvekirken

Rekruttering og oppfølging av flere nye studenter.

Flere døve ansatte i Døvekirken

Antall døve ansatte øker i Døvekirken.

Aksept for tegnspråkkunnskap og kunnskap om døvesamfunnet som grunnleggende kvalifikasjon.

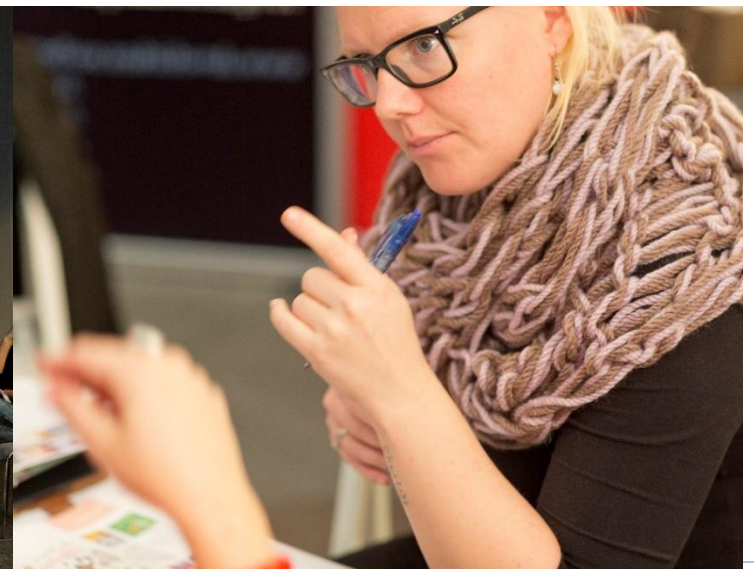
7. BEREDSKAPSORDNING FOR DØVEPROSTIET

Opprette beredskapsordninger for døveprostiet

Etablering av beredskapsordninger og rutiner for både presteberedskap og kriseberedskap

Forslag er utarbeidet

Etablering

DØVEKIRKENS KIRKEPOLITISKE MÅLSETTINGER: VISJON OG STRATEGI FOR 2015 - 2019

8. MEDIA

Målet er jevnlig gudstjenester og andakter på nett og TV. Døvekirken hjemmesider må videreutvikles til en tospråklig hjemmeside (norsk tegnspråk og primært bokmål).

Det skal være informasjon på norsk tegnspråk på Den norske kirkes hjemmesider Dette skal det inkludere informasjon om Døvekirken tjenester.

Tre tegnspråklige gudstjenester i året (jul, påske, pinse) på NRK. Opptak av en tegnspråklig gudstjeneste hver måned og en tegnspråklig andakt hver uke som publiseres på hjemmesiden til Døvekirken

Tospråklige hjemmesider for Døvekirken

Informasjon på norsk tegnspråk og om Døvekirken på Den norske kirkes hjemmesider (inkludert bispedømmene)

Døves blad skal være tospråklig.

Bedre integrasjon mot kalenderverktøy og sosiale medier

Andakter fra Døves blad blir tatt opp 4 ganger i året og en gudstjeneste i året sendes på NRK1.

Lederen fra Døves blad legges ut på norsk tegnspråk.

Ikke på plass

Andakter og leder er tilgjengelig på norsk tegnspråk.

Verktøy er ikke integrerte.

Opptaksutstyr og rutiner for opptak i hver menighet
Kriterier for kvalitet til opptakene
Samarbeid med NRK om to nye gudstjenester på TV.

Opptaksutstyr og rutiner for opptak i hver menighet.
Kriterier for kvalitet til opptakene

Prioritering i Kirkerådet og bispedømmene.
Bevisstgjøring og rutiner i bispedømmene og de sentrale råd.

Flere bidrag på norsk tegnspråk.

Integrering av modulene som del av it-satsing i kirken.

Den daglige tjeneste - hovedpunkter

PROSTEBESØKENE

Biskopen visiterer menighetene regelmessig om lag hvert 7. år. Hvert år er prosten på vegne av biskopen pålagt å besøke menighetene. På besøket deltar også kirkevergen som har et ansvar for å ivareta de administrative og økonomiske oppgavene på vegne av menighetene. Prosterådgiver og trosopplæringskoordinator er også med på besøket. Under prostebesøket gjennomføres møter med menighetsrådet eller menighetsutvalget, medarbeidersamtaler, fagsamtaler, gudstjeneste og gjennomgang av kontorer og kirkebygg.

Også i 2014 ble det gjennomført prostebesøk i alle menigheter og menighetsutvalg og dette året også stiftelsen SIGNOs virksomheter i Andebu, Vestfold

Tema: Forordning og status

Hovedtema og spørsmål som stilles menigheten til prostebesøkene hvert år er følgende enkle og åpne spørsmål:

1. Hvordan står det til?
2. Hva kan vi sammen gjøre for å styrke menigheten i tiden fremover?

Relatert til disse to spørsmålene ble det for 2014 satt opp følgende konkrete problemstillinger:

Situasjonen i menigheten:

- Hvordan er antallet og «kvaliteten» i gudstjenestene i Døvekirken med bakgrunn i gudstjenesteforens hovedfokus på involvering, stedegengjøring, og kontekstualisering?
- Hvordan fungerer trosopplæringen i menigheten?
- Hvordan kan menighetslivet videreutvikles?

Situasjonen i menighetens distrikt (døvesokn):

- Hvilke faste gudstjenestesteder finnes og hvor ofte er det gudstjeneste der?
- Hvordan kan antallet gudstjenester i distriktet økes og ev. flere gudstjenestesteder etableres?
- Hvordan fungerer trosopplæringen i distriktet?

Etter prostebesøkene i 2014 skal Oslo biskop i 2015 med grunnlag i de kirkepolitiske målsettingene og prostebesøksrapportene arbeide videre med en ny forordning av gudstjenester i døvemenighetene.

DEN DAGLIGE TJENESTE - HOVEDPUNKTER

Trosopplæring i Døvekirken

2014 fikk Døveprostiet full tildeling til trosopplæring for døve og hørselshemmede barn i Den norske kirke, selv om den dessverre ikke kompenserer for lønns- og prisveksten siden starten av reformen. Oslo biskop har også godkjent alle lokale trosopplæringsplaner, og innsatsen trappes nå opp i alle menigheter. Vi har også fått ansatt flere trosopplæringsmedarbeidere, og dette er gledelig.

Vi har i samarbeid med Høgskolen i Volda og Det teologiske fakultet, UiO etablert et utdanningstilbud for våre nye medarbeidere samt andre interesserte slik at disse kan opparbeide seg faglig kompetanse innenfor trosopplæring.

Medlemsutvikling og –fordeling i Døvekirken

Et viktig fokusområdet under prostebesøkene er registreringen av døve i Døvekirkens medlemsregister. Kirkens medlemsregister fungerer bare til en viss grad for Døvekirken og bare en liten del av målgruppen og brukerne er registrerte medlemmer i Døvekirken. Målgruppen for døvekirken er primært døve, dvs. hørselshemmede som kommuniserer på tegnspråk, og andre tegnspråkbrukere, men også andre hørselshemmede. Nedsatt hørsel defineres som en helseopplysning og det er derfor ikke mulig å få informasjon over antallet døve fra helsevesenet eller Statped.

Derfor ble det under utarbeidingen av de første kirkepolitiske målsettingene for døvekirken i 2007 gjennomført en grundig prosess for å kartlegge hvor mange døve som finnes i den enkelte døvemenighet i Norge. Den prosessen ble gjennomført i samarbeid med Norges Døveforbund. For revisjonen av målsettingen ble disse tallene kvalitetssikret gjennom en ny prosess sammen med Norges Døveforbund som ble avsluttet med et møte med ledelsen i Norges døveforbund i januar 2015.

Målgruppen for Døvekirken er hørselshemmede som kan kommunisere på tegnspråk og deres nettverk. Historisk sett har andelen døve i vestlige land vært stabilt 0,1% i nyere tid. Det er etablert praksis å gå ut i fra at for hver døv har minst 4 personer uten hørselshemming i nettverket som også bruker tegnspråk. Dette er først og fremst familie og venner, men også lærere, tolker og andre. Døvekirken tilbyr i tillegg til gudstjenester, kirkelige handlinger og trosopplæring også et fellesskap og møteplasser i et tegnspråklig miljø.

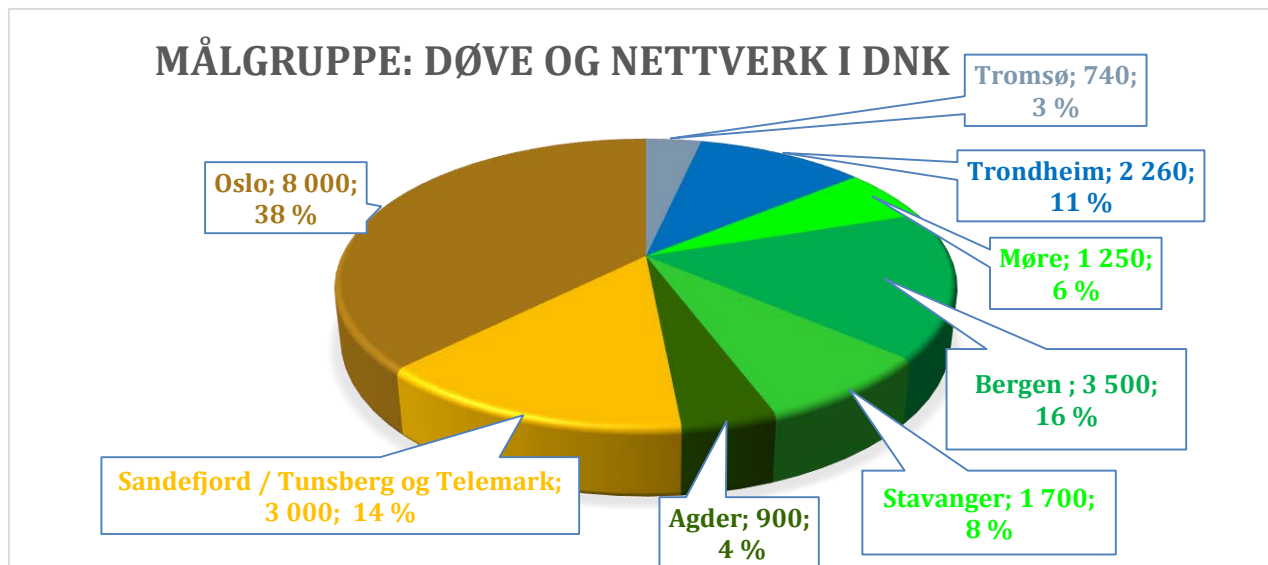
I døvemenighetene finner vi flere aktive innvandrere enn det som er vanlig i Den norske kirke. Vi kan derfor gå ut i fra at 80% av døve i Norge og deres nettverk er medlem i folkekirken.

Summen av tallene viser at det er cirka 26.700 personer i Norge som bruker norsk tegnspråk mer eller mindre daglig og at cirka 21.350 av dem er medlem i Den norske kirke.

Etter de tall som vi har tilgjengelig fordeler døve og vår målgruppe seg slik på de enkelte døvemenighetene:

DEN DAGLIGE TJENESTE - HOVEDPUNKTER

Medlemsgrunnlag for samarbeidsområdet NORD

Tall fra Statistisk Sentral Byrå (SSB)		Tall fra Norges Døveforbund (NDF)			Tall fra Døvekirken		
Fylke	Døve som 0,1 % av folketallet 4.kvartal 2014 SSB	Region	Medlemstall NDF 2011/2012 (254 direkte medlemmer)	Døve	Registrerte medlemmer Døvekirken 2013	Døve i DNK	Døve og nettverk i DNK
		Tromsø			Døves menighet Tromsø		
19 Troms Romsa	164	Tromsø	38	125			
20 Finnmark Finnmarku	76	Narvik	5	15			
		Harstad		15			
Lofoten/Ofoten/Vesterålen	83	Lofoten/Ofoten/ Vesterålen		30			
	323			185			
		Trondheim			Døves Menighet Trondheim		
16 Sør-Trøndelag	310	Trondheim	190	400			
17 Nord-Trøndelag	136	Nord-Trøndelag	52	100			
18 Nordland	242	Helgeland	10	25			
Lofoten/Ofoten/Vesterålen	-83	Salten	33	40			
	605			565			
	928	Samarbeidsområdet NORD		750	312	600	3000

DEN DAGLIGE TJENESTE - HOVEDPUNKTER

Medlemsgrunnlag for samarbeidsområdet VEST

Tall fra SSB		Tall fra NDF			Tall fra Døvekirken		
Fylke	Døve som 0,1 % av folketallet 4.kvartal 2014 SSB	Region	Medlemstall NDF 2011/2012 (254 direkte)	Døve	Registrerte medlemmer Døvekirken 2013	Døve i DNK	Døve og nettverk i DNK
		Møre			Døves menighet Møre		
15 Møre og Romsdal	264	Møre	126	312	175	250	1250
		Bergen			Døves menighet Bergen		
14 Sogn og Fjordane	110	Sogn og Fjordane	16	30			
12 Hordaland	510	Bergen	357	845			
	620			875	438	700	3500
		Stavanger			Døves menighet Stavanger		
11 Rogaland	465	Sandnes	15	35			
		Stavanger	130	330			
		Haugaland	24	60			
	465			425	175	340	1700
		Agder / Kristiansand			Døves menighet Agder		
09 Aust-Agder	115	Aust-Agder	26	55			
10 Vest-Agder	181	Kristiansand	69	170			
	296			225		180	900
	1645	Samarbeidsområdet VEST		1837	788	1470	7350

DEN DAGLIGE TJENESTE - HOVEDPUNKTER

Medlemsgrunnlag for samarbeidsområdet ØST

Tall fra SSB		Tall fra NDF			Tall fra Døvekirken		
Fylke	Døve som 0,1 % av folketallet 4.kvartal 2014 SSB	Region	Medlemstall NDF 2011/2012 (254 direkte)	Døve	Registrerte medlemmer Døvekirken 2013	Døve i DNK	Døve og nettverk i DNK
		Tunsberg og Telemark			Døves menighet i Sandefjord		
06 Buskerud	275	Drammen	77	210			
		Ringerike	4	20			
		Hallingdal	51	130			
07 Vestfold	243	Vestfold	90	255			
08 Telemark	173	Telemark	51	135			
	691			750		600	3000
		Oslo			Døves menighet i Oslo Østlandet		
01 Østfold	287	Østfold	27	100			
02 Akershus	584	Akershus	38	180			
03 Oslo	646	Innlandet	55	220			
04 Hedmark	196	Oslo	500	1500			
05 Oppland	189						
	1902			2000		1600	8000
	2593	Samarbeidsområdet ØST		2750	1544	2200	11000

DEN DAGLIGE TJENESTE - HOVEDPUNKTER

Samarbeidsområde Vest

1470 døve og hørselshemmede i DNK
7350 Medlemmer (inkludert nettverk som foreldre og søsken.)

Møre Døvemenighet (Ålesund)-Døves menighet i Møre

Gudstjenester: 2013: 13 Døvekirken / 11 Distrikt
(Helger og helligdager) Mål: 13 Døvekirken / 12 Distrikt
(250 døve / 1250 medlemmer)

Bergen Døvemenighet -

Døves menighet i Bjørgvin

Gudstjenester (helger og helligdager) :
2013: 23 Døvekirken / 3 Distrikt
Mål: 24 Døvekirken / 5 Distrikt
(700 døve / 3500 medlemmer)

Møre

Bjørgvin

Stavanger

Agder

Stavanger Døvemenighet -

Døves menighet i Stavanger

Gudstjenester 2013: 24 Døvekirken / 5 Distrikt
(Helger og helligdager) Mål: 26 Døvekirken / 6 Distrikt
(340 døve / 1700 medlemmer)

Agder Døvemenighetsutvalg (Kristiansand) -

Døves menighet i Agder

Gudstjenester 2013: 10 Døvekirken / 1 Distrikt
(Helger og helligdager) Mål: 20 Døvekirken / 4 Distrikt
(180 døve / 900 medlemmer)

Nord-Hålogaland

Samarbeidsområde NORD

600 døve og hørselshemmede i DNK
3000 Medlemmer (inkludert nettverk som foreldre og søsken.)

Sør-Hålogaland

Tromsø Døvemenighet-

Døves menighet i Nord Hålogaland, Lofoten, Ofoten og Vesterålen

Gudstjenester: 2013: 11 Døvekirken / 4 Distrikt
(Helger og helligdager) Mål: 13 Døvekirken / 12 Distrikt
(148 døve / 740 medlemmer)

Nidaros

Trondheim Døvemenighet-

Døves menighet i Nidaros og Sør-Hålogaland

Gudstjenester 2013: 21 Døvekirken / 3 Distrikt
(Helger og helligdager) Mål: 23 Døvekirken / 6 Distrikt
(452 døve / 2260 medlemmer)

Hamar

Tunsberg

Oslo

Borg

Samarbeidsområde ØST

2.200 døve / hørselshemmede i DNK
11 000 medlemmer (inkludert nettverk som foreldre og søsken.)

Oslo Døvemenighet-(u. SIGNO)

Døves menighet i Oslo, Hamar og Borg

Gudstjenester 2013: 27 Døvekirken / 5 Distrikt
(Helger og helligdager) Mål: 28 Døvekirken / 10 Distrikt
(1600 døve / 8000 medlemmer)

Sandefjord Døvemenighetsutvalg -

Døves menighet i Tunsberg og Telemark

Gudstjenester 2013: 8 Sandefjord / 5 Distrikt
(Helger og helligdager) Mål: 16 Døvekirken / 16 Distrikt
(Drammen/Ål /Andebu /Porsgrunn)
(600 døve / 3000 medlemmer)

Dette kartet over Døvekirken ble utarbeidet med bakgrunn i møtene under prostebesøkene i 2014 og i tallene ovenfor.

DEN DAGLIGE TJENESTE - HOVEDPUNKTER

MØTEVIRKSOMHET I DØVEKIRKENES FELLESRÅD

Fellesrådet har hatt 5 møter i 2014 og behandlet 51 saker.

- Fellesrådet har i 2014 hatt et særlig fokus på De Kirkepolitiske målsettinger for Det døvekirkelige arbeidet 2015 – 2019 og foretatt en revidering og konkretisering av målsettingene som har vært til høring i menighetene.
- Fellesrådet har også arbeidet med å implementere Tegnspråk handlingsplan i Døvekirken bl. a ved planmessig opplæring av ansatte i tegnspråk på Høyskolen i Sør Trøndelag (Hist) og tilrettelegge for tegnspråk på arbeidsplassen og i møter.
- Fellesrådet har gitt uttalelse til departementet i forbindelse med Departementets høring: «Staten og Den norske kirke - et tydelig skille.
- Fellesrådet har arbeidet med implementerings- og finansieringsplan for menighetsarbeidet og kirkested i Agder og Tunsberg og Telemark.
- Fellesrådet har fornyet avtalen med Det norske misjonsselskap om misjonsarbeid for Døve på Madagaskar. Avtalen gjelder for 5 år.
- Landsdekkende ungdomsråd for døve (LUD) ble opprettet av Fellesrådet i 2006. Retningslinjene ble reviderte og tilpasset dagens situasjon og virkelighet.

Døves menighet i Oslo og Østlandet har kontor og kirkerom og møterom i Fagerborgt. 12. Andre etasje i bygget er pusset opp og prostens og kirkevegens med stab har etablert seg der. Fagerborgt. 12 er nå etablert som Døvekirkenes hus - et nasjonalt og internasjonalt samlingssted for Døvekirken i Norge.

F.v. Knut Syvertsen og Nora Edw. Mosand avtroppende nestleder og leder og ny leder Ingrid H. Bodin og ny nestleder David E. Fraser

DØVEKIRKENES FELLESMØTE

Døves menighetsråd samles årlig til Døvekirkenes fellesmøtet. Der behandles saker av felleskirkelig karakter. I 2014 var Fellesmøtet lagt til Clarion Collection Hotel Atlantic i Sandefjord. Hovedtema på fellesmøtet var «Folkekirke/demokrati» som ble behandlet i plenum og i grupper. I tillegg ble «De kirkepolitiske målsettinger for Det døvekirkelige arbeidet 2015-2019» drøftet.

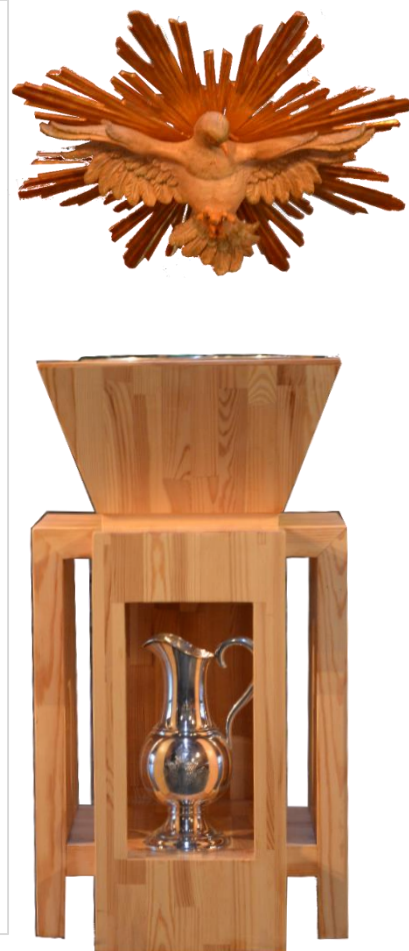
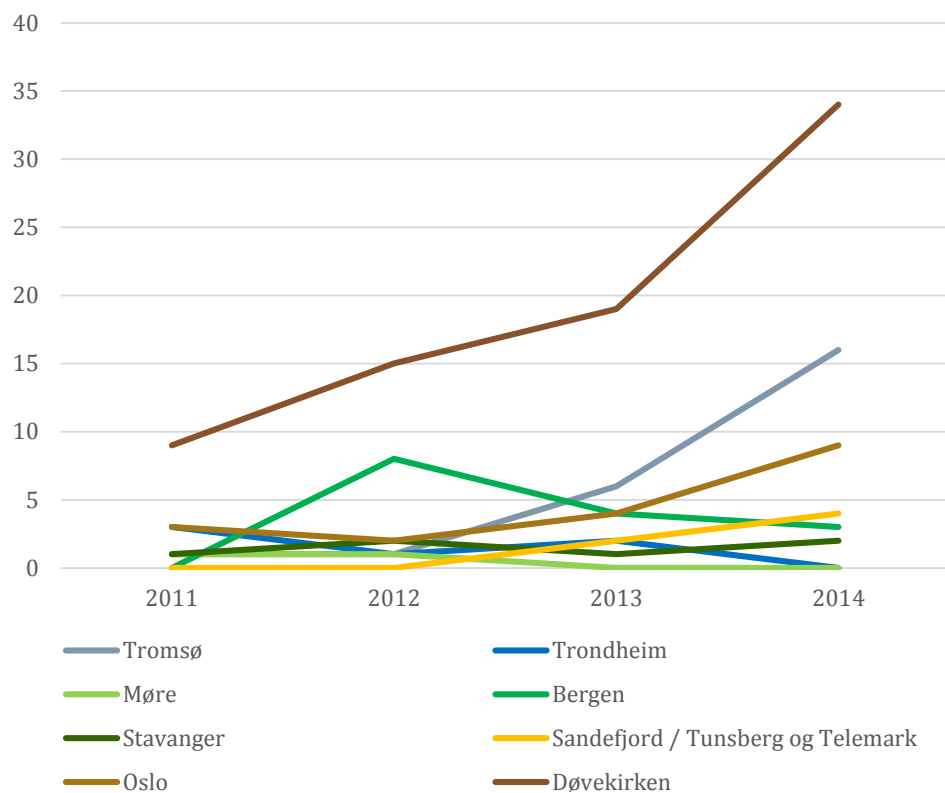
Ungdommens fellesmøtet ble arrangert for tredje gang samtidig med Fellesmøtet. Arrangementet var vellykket og viktig i arbeidet med å rekruttere unge tegnspråkbrukere til Døvekirken.

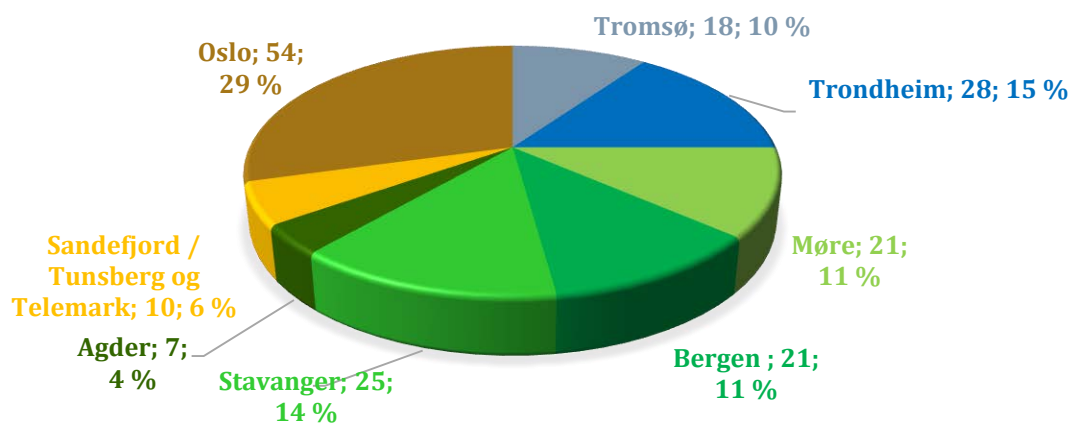
DEN DAGLIGE TJENESTE - HOVEDPUNKTER

GLIMT FRÅ STATISTISKKEN

Utvikling: Dåp utført av eller utført under medvirkning av døveprest

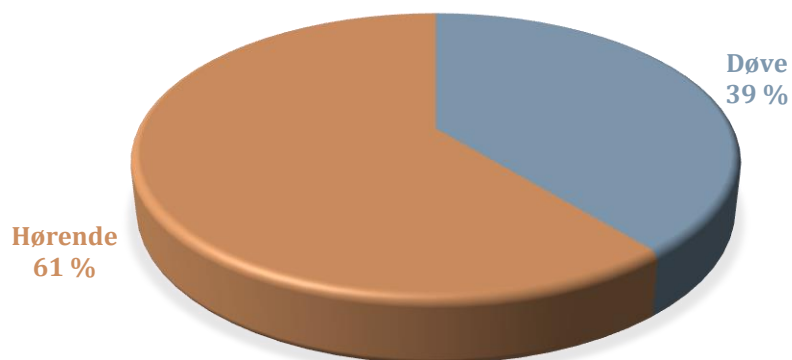

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I 2014

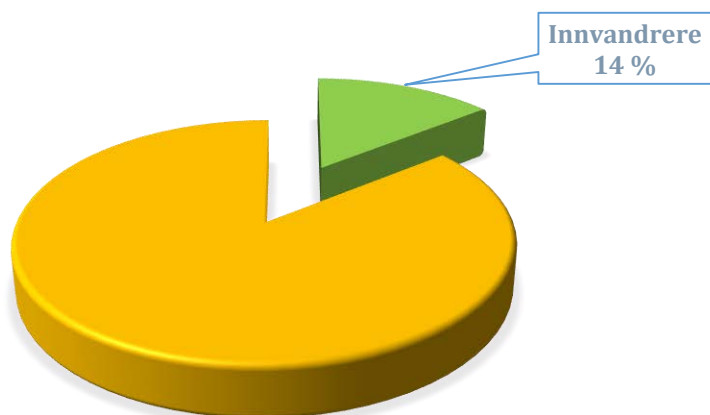

DEN DAGLIGE TJENESTE - HOVEDPUNKTER

DØVE ANSATTE I DØVEKIRKEN

ET FAREGERIKT FELLESSKAP: INVANDRERE BLANT ANSATTE I DØVEPROSTIET

40-årsjubileum i nymalt døvekirke

Tekst: Jarl Åge Tjørn - jarl.age.tjorn@dovekirken.no - Foto: Anders Kjøndal

Etter voksenjuletefesten 3. januar har Døvekirken vært lukket i en måned. Tre malere har malt tak og vegger i kirkerommet, og veggene i menighetssalen, våpenhuset, garderoben og entréen. Liv E. Jettestuen, Hege R. Lønning og Irmgard-Ida (Irm) Wiatzka satt i komiteen som planla malingen. Menighetens medlemmer var med å bestemme fargen. Malerarbeidet er godkjent av Oslo bispedømme. Godkjenningsprosessen ble ledet av først Hege R. Lønning og deretter Camilla R. Høiberg.

2. februar var det så duket for åpningsgudstjeneste av den nymalte kirken og feiring av kirkens 40-årsjubileum.

Historisk tilbakeblikk

Søndag 27. januar 1973 ble Døvekirken i Fagerborggaten vigslet av biskop Kaare Støylen, med kronprinsesse Sonja til stede. Fungerende hovedprest for døve, Conrad Bonnevie-Svendsen sa den gangen: *"I 80 år har vi holdt til på et sted som ikke var laget for oss. Nå flytter vi inn i eget hus. Jeg har vært med på mange store ting, men dette er det største!" Om kirkenøkkelen sa han: "Husk at denne nøkkelen er til å åpne med, ikke til å lukke med."*

Jubileum og ny begynnelse

2. februar 2014 var kirken igjen fullsatt (nesten). Søndagens evangelietekst var fra Markus' evangelium kap 2 om den gangen Jesus talte til folk inne i et hus. Fire menn bar da til ham en lam mann som lå på en bære. Pga. trengselen kunne de ikke komme inn i huset, men brøt opp taket og laget en åpning hvor de firte den lamme ned til Jesus. Jesus anerkjente mennenes

tro, tilga den lamme hans synder og helbredet ham, så han kunne ta båren og gå selv.

Døveprest Jarl Åge Tjørn talte om lyset som strømmet inn i huset gjennom den nye åpningen i taket. *"Vi lever alle i vår jordiske virkelighet, og Jesus er den som kommer fra Gud i himmelen og bringer Guds lys til oss."* Døveprost Roar Bredvei spurte hva kirke betyr og trakk linjene tilbake til historien om da Jakob, i Det gamle testamente, sov under åpen himmel med en stein under hodet og drømte at en lang stige gikk opp til himmelen og Guds engler steg ned og opp på den. Da han våknet laget Jakob et alter og kalte stedet Betel. Det betyr Guds hus. *"Kirken er Guds hus, og her får vi møte Gud og ta imot syndenes tilgivelse"*, sa Roar.

Kirken ble malt for å gjøre den lysere og forholdene bedre for visuell kommunikasjon. Flere bemerket at den visuelle kommunikasjonen og kontakten i kirken var blitt betydelig bedret.

Til kirkekaffen ble det servert jubileumskake med 40 lys. Etterpå hadde Karl Fr. Robertsen en presentasjon av kirkens historie. Vi vil alltid stå i takknemlighetsgjeld til dem som var engasjert i arbeidet den gang døvekirken ble bygget i 1973.

Noen av dem var spesielt invitert til gudstjenesten; Magnhild Handberg, Gunnar Vatn, Jeanne Mehlum og Odd-Inge Schröder.

«Marvellous!» - Konfirmantleir i London

Ungdomsflokken i parken ved Sjømannskirken.

Av Odd Erling Vik Nordbrønd
odd.erling.nordbrond@dovekirken.no

Årets konfirmantleir ble arrangert 29.januar – 2.februar. I år som i fjor var det Sjømannskirken som inviterte til samarbeid. I 2013 var det Berlin og Hamburg som var reisemålet, og i år var det London.

26 ungdommer (13 konfirmanter og 13 miniledere) pluss voksenledere var med. De fleste bodde i den ærverdige kirken. Overnattingen var i kirkerommet samt andre rom i kirken,

og bespisingen var i dagligstua.

Vi hadde daglig flere turer med "tuben", altså undergrunnsbanen, så etter hvert ble vi vant til hvordan vi skulle komme oss fram. Vi var på typiske turiststeder som "The eye" og Madame Tussauds vokskabinett. Vi ruslet rundt på kjente steder og i kjente gater. Vi kom også til den viktige kirken Westminster Abbey, men vi hadde ikke beregnet at det var dyrt å komme inn, så den fikk vi bare sett fra utsiden.

En del av undervisningen og samlingene i sjømannskirken var knyttet til musikalen "Les Miserables", som vi fikk være med på. Alle hadde sett den på forhånd med norsk tekst, men det ble umulig å få til tolking av selve forestillingen. Dette gjorde nok at opplevelsen av den flotte forestillingen ble redusert for de fleste.

Shopping ble det også tid til. Noen synes det var i meste laget, mens andre gjerne kunne brukt mer tid på dette. Søndag var det tid for rydding og klargjøring av kirken til gudstjeneste. Her deltok Døvekirken med tekstlesning, tegnspråksalmer og tegnspråkpoesi. Det ble en flott opplevelse som vi også tror de fastboende nordmenn satte pris på.

Vi hadde litt fotografering i forkant av gudstjenesten i en park i nærheten av kirken, og da oppdaget vi plutselig at vi var nærmere sentrum enn vi hadde ant. Tower Bridge så vi et lite stykke unna, og vi som hadde reist så mye med banen, trodde at vi bodde

London Sjømannskirke

nye lengre unna. Hadde vi gjort turen om igjen, hadde vi kanskje brukt tid på å gå langs Themsen.

Vi takker Sjømannskirken for å ha lagt godt til rette for oss. De har en flott innstilling om å ta i mot ungdomsgrupper på leir.

Typiske turister? Fra v. Vilde Selvåg Pettersen, Elise Koppnes Børseth, Andrine Olgeirsdottir, Celine Nord Tøkje, Gina Marie Bergmann, Marte Kvinnegard, Jakob Wiik, Aksel Bjørke Uinge, Vegard André Roås Haavik.

Noen av ungdommene venter på Bayswater stasjon.

Døv, tysk teologistudent med praksis i Døvekirken i Norge

Av Michael Hoffmann - michael.hoffmann@dovekirken.no

Selv om Tyskland er et langt større land enn Norge, har tyske døve langt dårligere vilkår enn det vi er vant til hos oss. Oralismen rår fortsatt, og mange døve kan hverken lese og skrive. Heldigvis finnes det unntak. Vi vet om én døv teologistudent, Josephine Hoffmann fra Sachsen, og har hørt om en som skal begynne.

Josephine Hoffmann er født døv. Fra før er hun utdannet vernepleier. Nå er hun 29 år gammel og studerer teologi på 9. semesteret. Det betyr at hun nærmer seg slutten på et langt studium. Men før hun kan fullføre studiet, må hun også ha praksis. Dette er ikke lett å gjennomføre i Tyskland.

På et foredrag fikk hun imidlertid vite om Døvekirken i Norge, og nå kommer hun hit. Fra 24. februar til 2. april skal hun ha praksis i Døvekirken. Hun vil først og fremst være plassert i Oslo, men i planen ligger det også turer til Signo og Trondheim.

Vi gleder oss til å ha henne her og ønsker henne hjertelig velkommen.

Døves blad 2-2014

DU er viktig for det videre arbeidet

Av Hege R. Lønning og Rolf Piene Halvorsen,
leder og nestleder i prosjektgruppen for Døvekirken
(hege.r.lonning@dovekirken.no)

Liturgirevisjonen i Den norske kirke og derfor også i Døvekirken går for full fart fremover.

I de innsendte opptakene av høymessen vi har fått fra døvemenighetene ser vi at de fleste følger godt opp gudstjenesten fra 1994. Mye fin poesi er også kommet inn. Tusen takk til alle som har bidratt!

Nå er det særlig to forhold vi utfordrer menighetene til å arbeide med:

1. Kirkelige handlinger

Nå er tiden kommet for innsendelse av kirkelige handlinger: dåp, konfirmasjon, bryllup og begravelse. Menighetene har fått brev om dette. Dette bør være levert til komiteen innen 30. september 2014.

2. Innspill til Hovedgudstjenesten

Når vi arbeider med tegnspråk, er det helt nødvendig å bruke videoopptak. Menighetene og alle som vil være med å utvikle tegnspråket i gudstjenestene i døvekirken i Norge, har nå en enestående sjanse til å sende inn videoforslag til oversettelser av hele eller deler av gudstjenester. Vi i prosjektkomiteen har laget et eget skriv og en egen plan for hvordan vi og menighetene forholder oss til videoopptak, og hvordan disse blir behandlet. Det aller viktigste er god informasjon til alle før opptak.

Alle kan bidra!! Alle kan nå sende inn opptak av bønner eller poesi, ikke bare prester eller ansatte i døvekirken. Alle som synes deres måte er en god måte å uttrykke Fader Vår, Trosbekjennelsen eller andre liturgiske ledd, kan sende inn videoopptak av sitt forslag. Dette bør komiteen ha i hende innen 30. september 2014.

DEN DAGLIGE TJENESTE - HOVEDPUNKTER

Vi i komiteen vil vurdere alle innsendte opptak og arbeide videre med dem. Så gjør vi nye opptak. Opptakene av språkmodellen vil bli sendt til alle menighetene jul 2014 / nyår 2015, så alle som vil, kan være med å diskutere videre og får mulighet til å uttale seg og være med å bestemme.

I løpet av våren 2015 vil alle menighetene få besøk av komiteen for å diskutere forslagene og mulige endringer. Da vil det også være mulig å spille inn på tekstene som er valgt til å utgjøre Døvekirkenes tekstbok. Det er de tekstene som leses på søndagens gudstjenester. Etter det skal Døvekirkenes øverste organer, og også Den norske kirkes øverste organer, vedta Døvekirkenes gudstjeneste og liturgier.

Og husk! Det er nå du og andre har størst og best mulighet til å bestemme hvordan Døvekirkenes tegnspråk og gudstjeneste skal være i framtiden.

Derfor håper vi så mange som mulig vil sende inn sine forslag. Er det vanskelig for deg å lage et videoopptak, kan du be noen i din nærmeste døvekirke hjelpe deg. Der har de utstyr og kompetanse.

Lykke til med opptakene.

Opptakene sendes til Døvekirken, Fagerborggaten 12, 0360 Oslo eller til michael.hoffmann@dovekirken.no som vedlegg eller lenke fra Dropbox eller YouTube. Ellers ta kontakt med din menighet, Hege R. Lønning eller Rolf Piene Halvorsen.

Tidsfristen er 30. september.

Vi gleder oss til å se dem!

Denne artikkelen fra prosjektgruppen kan du også se på tegnspråk på www.dovekirken.no fra 20. mai.

Kirkelederen

I Døvekirken har vi på samme måte som i Norges Døveforbund (NDF) hatt mange ledere. Noen ledere har vært prester, som den første døvepresten, Conrad Svendsen, mens andre har vært valgte ledere som er valgt til å representere menigheten. I Norges Døveforbund var en slik leder for eksempel Eilif Ohna.

I Døvekirken har vi også hatt døve, valgte medlemmer som har vært med på å peke ut veien videre, og som har hatt visjoner for Døvekirken. En slik leder er Nora Edwardsen Mosand.

Som ungdom var Nora med på å etablere ungdomsklubben i den gamle Døvekirken i Oslo. Deretter var hun som ung voksen med i menighetsrådet i døves menighet i Oslo i flere perioder. Etter at Nora flyttet til Ål, var hun en aktiv kontaktperson for Døvekirken slik at det ble arrangert jevnlig gudstjenester og samlinger i regi av Døvekirken i Hallingdal og Valdres hvert år. Gjennom 10 år på rad var Nora en aktiv initiativtaker til det meget populære påskeoppholdet på Ål i regi av Ål folkehøyskole og Døvekirken.

Etter forslag fra Døves menighet i Møre ble Nora Edwardsen Mosand i 2003 valgt til å være Døvekirken første representant i Oslo bispedømmeråd og Den norske kirkes Kirkemøte som er et slags Storting for kirken. Hun ble gjenvalgt for perioden 2006 til 2009. Etter det ble Nora oppnevnt til å representere Oslo biskop i Døvekirkenes Fellesråd der hun etter hvert ble valgt til leder.

Nora har hele tiden gjennom sitt aktive engasjement i Døvekirken minnet oss særlig om to ting. Det ene er at evangeliet skal være "tilgjengelig for alle, også for døve", og det andre har vært at "kirken er der døve er". Dette har betydning særlig to ting for Nora:

- Døvekirkenes gudstjenester og Guds ord skal oversettes og formidles på tegnspråk.
- Samme hvor døve bor i Norge, skal de ha del i kirkenes fellesskap.

For at disse to målene skal oppnås, har Nora vært en viktig pådriver for at Døvekirken nå har vedtatt og implementert en egen handlingsplan for tegnspråk, utarbeidet kirkepolitiske målsettinger som Oslo bispedømmeråd har sluttet seg til, og etablert en egen gudstjenestereform.

Det som har preget Nora sitt lederskap, er først og fremst å bidra til de åpne samtaler i menighetene, mellom menighetene og i Døvekirkenes fellesråd slik at kirkedemokratiet kan fungere, og at døve og hørselshemmede slik kan ta ansvar i sin egen kirke.

Nora har i disse dager gått av som leder i Døvekirkenes fellesråd. Vi ser frem til at Nora i årenes om kommer, fortsatt vil være en aktiv kirkeleder i nye roller i Døvekirken.

Takk, Nora!

Døveprost Roar Bredvei

FORNYET MISJONSAVTALE

Av Petter Pettersen - petter.pettersen@dovekirken.no

Døvekirken Fellestråd og Det norske Misjonsselskap (NMS) har samarbeidet i mange år. På årets generalforsamling til NMS i Oslo møttes derfor vår kirkeverge Tor Einar Lie og NMS' generalsekretær Jeffrey Huseby til høytidelig underskriving av en ny samarbeidsavtale. De ca. 1.500 tilstedeværende fikk en synlig påminnelse om at Døvekirken hvert år samler inn

mye penger som igjen viderefremmes til 7 døveskoler og prestetjenesten for døve på Madagaskar. Det var ekstra kjekt at det samtidig var representanter fra både døveskolene og prestetjenesten til stede da avtalen ble undertegnet. Vi kan glede oss til fire nye år hvor vi får lov til å mobilisere både krefter og kompetanse, og får være med og gi til noen som virkelig trenger vår hjelp.

UNGDOMMENS FELLESMØTE

Av Petter Pettersen - petter.pettersen@dovekirken.no

Samtidig med at Døvekirken Fellestråd hadde sitt Fellesmøte i Sandefjord den 13. og 14. juni, hadde ungdommene i Døvekirken sitt eget Fellesmøte. Dette var tredje året på rad disse to møtene ble arrangert parallelt, og med 10 deltakere fra hele landet ble det også satt ny rekord. Temaet var **Ungdom og psykisk helse**. Vi hadde fått med god hjelp fra NSHP, nasjonalt senter for

hørsel og psykisk helse, som informerte om arbeidet sitt og det tilbudet som finnes hos dem. Videre jobbet vi i grupper med temaet og hadde plenumsamtaler. Dagene fløy bare så altfor fort, og engasjementet til ungdommene våre var svært stort. Vi håper vi kan få til et videre samarbeid med NSHP også i fremtiden.

Besøk fra Madagaskar

Av Petter Pettersen - petter.pettersen@dovekirken.no

Fra 20. juni til 6. juli hadde Døvekirken besøk av Rabean-toanina Herimashhefa Lucie, Ratsimbazafy Adriambolona Henri (begge hørende) og Razafimalala Vololonirina (døv) fra Madagaskar.

De fikk oppleve det beste av Norge (med unntak av Nord-Norge) gjennom en 200 mils kjøretur i Sør-Norge fra Stavanger, til Bergen, Ålesund, Trondheim og Oslo i strålende vær.

Med på turen var også Linda Veronica Steinsbø fra Bergen, som var volontør på Madagaskar sist høst. Videre deltok Reidunn Dahl som er født på Madagaskar, og som

også har arbeidet der. Hun kan både gassisk og tegnspråk. NAV stilte også med tolk på hele reisen, samt undertegnede som fikk være sjåfør for følget.

I tillegg til alt det de så, fikk de møte Døvekirken virksomhet og ansatte i alle byene. Signo sin virksomhet ble besøkt både i Bergen og Oslo. Skoler ble besøkt i både Stavanger, Bergen og Trondheim hvor Møller døveskole og barnehage sto på programmet.

Gudstjenester ble feiret Stavanger og Trondheim, og døvepresten fra Madagaskar var delaktig begge plassene. I de andre byene var det samlinger med informasjon om arbeidet knyttet til de 7 døveskolene vi støtter, samt

prestetjenesten som er det andre prosjektet vi støtter gjennom avtalen med Det norske Misjonsselskap (NMS) – og i tillegg mye mer som det ikke er plass til å nevne her.

Samarbeidsavtalen ble også forlenget på NMS generalforsamling som fant sted 2–6 juli i Oslo. Her deltok alle som var med på reisen, og vi fikk se avtalen bli undertegnet av generalsekretær Jeffry Huseby og vår egen kirkeverge Tor Einar Lie.

Det betyr at Døvekirken og NMS også i de neste 4 årene skal samarbeide om de samme prosjektene på Madagaskar.

Jeg tror alle menighetene vi besøkte, var fornøyd med besøket. Og jeg er helt sikkert på at våre tre gjester dro rike hjem på minner og opplevelser.

Skal noe trekkes frem, som de selv takket mye for, var turen opp på Fløyen i Bergen en vakker sommerkveld fantastisk for både gassere og nordmenn. Videre fikk de oppleve en isbre tett på, og de fikk leke

DEN DAGLIGE TJENESTE - HOVEDPUNKTER

i snøen på Rondane.
Minst like viktig var det imidlertid at vi fikk oppleve noen veldig sterke besøk med engasjerte ledere rundt omkring i landet, som ga faglig innhold og pedagogiske diskusjoner om arbeidet som drives både her i landet og på Madagaskar. Det var også kjekt og viktig å kunne oppsummere at alle tre hadde følt seg inkludert gjennom hele besøket.

Informasjon om Gudstjenestereformen

Av Prosjektgruppa, Gudstjenestereform på norsk tegnspråk v/Hege R. Lønning - hege.r.lonning@dovekirken.no

Vi jobber nå med å lage en revidert høymesse/gudstjeneste som er basert på vår prøveliturgi fra 1995, og i noen ledd vil vi ha flere varianter som menighetene kan velge mellom.

Styringsgruppen har lagt premissene for liturgi (gudstjenesteordning) på norsk tegnspråk. Målet er at døve skal få det samme som hørende i Den norske kirke (DnK); det vil si hele Bibelen og alle liturgier for DnK på norsk tegnspråk. For å nå målet har styringsgruppen satt opp noen delmål. Vi skal revidere vår høymesse fra 1995 og lage nye liturgier for kirkelige handlinger (dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse). Alle bibelske kjerne-tekster – det betyr de tekstene som er viktigst for den kristne tro – skal oversettes til norsk tegnspråk for bruk i trosopplæring, gudstjenester, møter og andakter.

Gudstjenestene som døveprestene bruker i dag, samt den nye alterboken for Den norske kirke skal ligge til grunn for den nye gudstjenesten på norsk tegnspråk. En gruppe jobber med å oversette bibeltekster, en annen gruppe jobber med gudstjenestetegnspråk.

Fram til nå med gudstjenesten har vi jobbet på fire måter:

1. Vi har oppfordret alle menighetene til å sende inn forslag på ulike ledd i gudstjenesten, med frist 15.9. Vi har bedt alle som vil sende inn opptak av tegnspråk de ønsker å bruke i våre gudstjenester. Vi har oppfordret alle som vil om å lage nye oversettelser, poesi, bønner og liturgiske ledd. Vi har bedt om forslag og videoopptak i Døves Blad, og når det har vært møter og andre arrangement i regi av Døvekirken. Fram til nå har vi ikke mottatt noen forslag.
2. Vi har filmet gudstjenestene på prostebesøkene i alle menighetene.
3. Vi har gjennomført poesiverksted på Døves Kulturdager i Bergen 7.–9. november med et oppmøte på 15 personer.
4. Vi har samlet personer som har sagt de vil være med og lage egne forslag.

Nå finpusser vi på det vi har. Norsk tegnspråk har endret seg siden 1995. Vi har registrert det som er i bruk i dag, og som vi synes er gode forslag fra gudstjenestene som er sendt inn, og nye varianter.

Eksempler på ledd som får flere varianter er: inngangs- poesi, syndsbejennelsen, Kyrie, Gloria, trosbejennelsen, Fader Vår, forbønn, Verba, Agnus Dei, nattverdsordene, velsignelsen. Alle tekstene skal vi gjøre nye opptak av slik at alle som vil se dem kan gjøre det på våre hjemmesider: www.tegnliturgi.no. Dette skal være ferdig til jul.

Etter nyttår planlegger vi åpne høringer og debattdager/kvelder i alle menighetene. Tre av oss reiser ut på høringen og besøker menighetene for å gå gjennom forslaget til høymesse. Dette blir åpne menighetsmøter der alle som er interessert kan komme.

Møtene blir filmet, og opptaket blir da menighetens svar på høringen. Dersom det er noen som absolutt ikke vil filmes, så gjengir en av oss tre hva denne personen sier slik at det blir dokumentert. Folk kan skrive hvis de vil, og gi/sende dette inn til oss. Hvorfor gjør vi det på denne måten? Tegnspråk er vanskelig å skrive, men supert å filme. Da kan vi få inn enda flere forslag. Målet er å få så rike og varierte tegnspråklige gudstjenesteledd som mulig.

Datoer for høringsrundene er (klokkeslett kommer senere):

- Lørdag 17. januar: Oslo
- Søndag 18. januar: Vestfold
- Lørdag 7. februar: Bergen
- Søndag 8. februar: Møre
- Lørdag 28. februar: Kristiansand

- Søndag 1. mars: Stavanger
- Lørdag 21. mars: Trondheim
- Søndag 22. mars: Tromsø

Etter påske vil vi gå gjennom tilbakemeldingene fra dere og jobbe videre med å lage en revidert høymesse på norsk tegnspråk. Denne vil være ferdig til sommer 2015, og sendes da oppover i kirkesystemet slik at den nye høymesseliturgien blir godkjent.

Høsten 2015 vil vi jobbe videre med kirkelige handlinger: dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse. Vi oppfordrer dere alle til å komme med forslag på tegnspråk til hva dere synes bør være med i alle de forskjellige handlingene. Dere kan begynne å lage opptak nå og sende inn disse til oss, senest 1. september 2015. Vi vil komme med mer informasjon til våren om veien videre med hensyn til kirkelige handlinger, på samme måte som vi har gjort nå.

På denne måten mener vi i prosjektgruppa at døves og kirkens ønske om å få Bibelen og gudstjeneste på norsk tegnspråk, best kan bli gjennomført. På denne måten blir budskapet om Jesus og menneskenes frelser tilgjengelig for alle som er døve og alle som kan norsk tegnspråk. Bibeloversettelse og gudstjenestefeiring på menighetenes eget språk gjort av språkbukerne selv er noe av det viktigste evangeliserings- og forkynnelsesarbeidet kirken og menigheten gjør.

Denne teksten legges ut på norsk tegnspråk på www.tegnliturgi.no innen 1. desember.

Økonomiske hovedpunkter

KIRKEBYGG

Døvekirken i Oslo er pusset opp. Kirkerommet, våpenhuset og menighets sal er malt hvit. Det gjør at kirkerommet er lysere og bedre rom for tegnspråk. Døvekirke feiret 120 årsjubileum i 2014. Oslo Døvekirke i Fagerborgata 12 feiret 40 års jubileum med festgudstjeneste søndag 3. februar og Bergen Døvekirke feiret 25 jubileum med festgudstjeneste søndag 14. desember.

Fellesrådet hadde målsettingen om at Døvekirken i Sandefjord skulle ferdigstilles og vigsles i 2014. Kravspesifikasjonen ved ombygging av eiendommen Prinsensgt. 11 er mer omfattende enn antatt. Ferdigstilling og vigsling er utsatt til 2015.

I Døvekirken i Trondheim er gulvet foran koret hevet og lagt nytt og hele kirkegulvet er beiset

Forøvrig viser tilstandsrapport for kirkene at det er behov for betydelig vedlikehold og økonomi - og tiltaksplan skal utarbeides.

ØKONOMI I FELLESRÅDET

Personalfordeling

Av 8,5 årsverk i fellesrådet er 1,7 knyttet til administrasjonen og seg 6,8 til de forskjellige samarbeidsområdene.

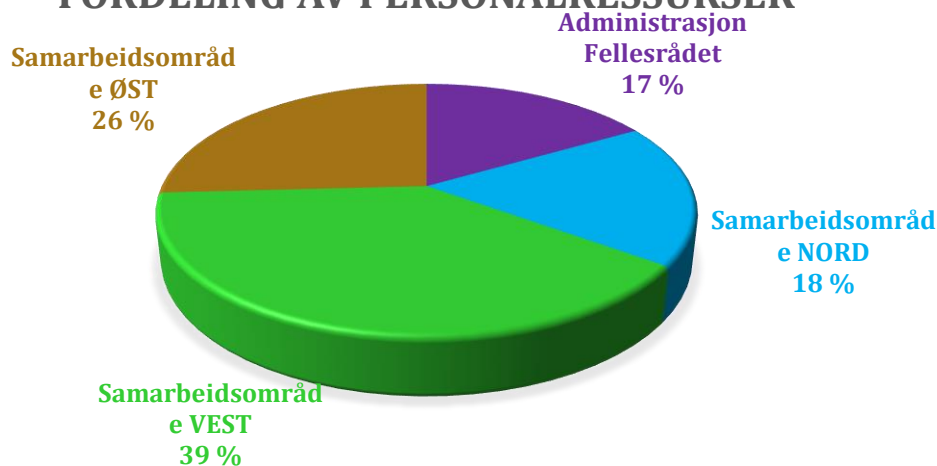
Disse fordeler seg slik:

Samarbeidsområde Øst (Oslo og Vestfold): 31%

Samarbeidsområdet Vest (Møre, Bergen, Stavanger og Kristiansand): 47%

Samarbeidsområdet Nord (Tromsø og Trondheim): 22%

FORDELING AV PERSONALRESSURSER

ØKONOMISKE HOVEDPUNKTER

Økonomisituasjonen

Driftstilskuddet til døvemenighetene og Døvekirkenes fellesråd fra Departementet via Kirkerådet er på kr. 10.500.000.-.

Styringssamtaler er lagt til Kirkerådet og det er gjennomført styringssamtale med Kirkerådet.

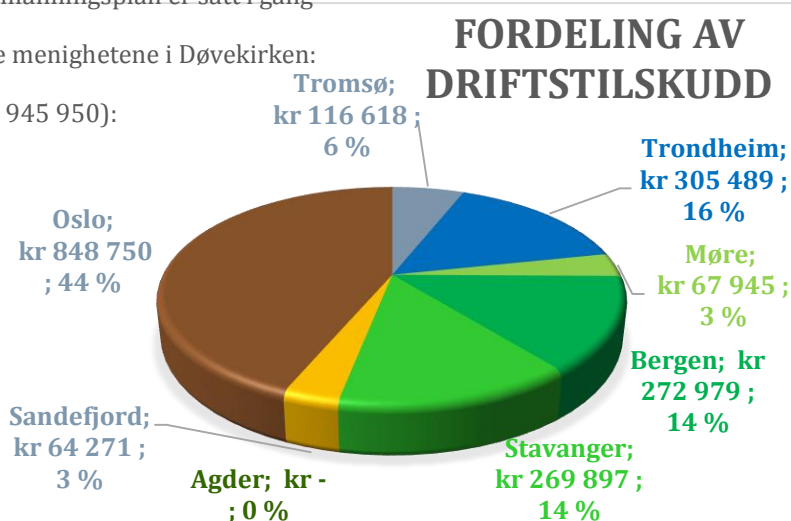
Tilskuddet til fellesrådet er dels et rammetilskudd til driften dels øremerket tilskudd til dekning av renter og avdrag til lån i Opplysningsvesenets fond til i finansiering av Døvekirken i Tromsø.

Budsjettene er stramme både i Døvekirkenes fellesråd og Døveprostiet. Begge linjer har gjennomført effektiviseringstiltak og arbeider med en realistisk bemanningsplan er satt i gang

Døvekirkenes fellesråd gir driftstilskudd til de enkelte menighetene i Døvekirken:

Fordeling av driftstilskudd til menighetene (SUM kr 1 945 950):

- Møre kr. 67 945,-
- Vestfold kr. 64 271,-
- Stavanger kr. 269 897,-
- Trondheim: kr. 305 489,-
- Tromsø kr. 116 618,-
- Bergen kr. 272 979,-
- Oslo kr. 848 750,-

ØKONOMI I DØVEPROSTIET

Døvekirken bruker norsk tegnspråk som arbeidsspråk. Dette er et fremmedspråk for alle som ikke selv er døv eller vokst opp med døve foreldre. Alle nyansatte som ikke har slike tegnspråkkunnskaper får tilbud om tegnspråkstudier på deltid på 60 studiepoeng. I 2014 var det 4 medarbeidere i Døvekirken som gjennomførte denne utdanningen. Dermed har alle døveprostiets ansatte nå en språkkunnskap på tegnspråk på et meget høyt nivå. Gode språkkunnskaper er helt avgjørende som kirke og dette gjør inntrykk i døvemiljøet.

Oslo bispedømme har de siste 10 årene ansatt flere døve medarbeidere i Døveprostiet. Dette er et resultat av et aktivt rekrutterings- og veiledningsarbeid gjennom de siste 10 år. Et mål for dette arbeide er å få flere døve til å søke og gjennomføre kirkelig utdanning. For å likestille døve og hørende får døve tilbud om å ta minst 60 studiepoeng i videreutdanning i kristendom og pedagogiske emner. Fra 2015 til 2017 gjennomføres det sammen med Høyskolen i Volda og Teologisk fakultet et deltidsstudieløp på 60 studiepoeng for trosopplærere i Døveprostiet. .

Det er en utfordring i Døveprostiet at tildelingen ikke er tilstrekkelig til å dekke lønn og drift av alle faste stillinger. Samtidig har det vist seg vanskelig å skaffe vikarer som er både faglig og språklig kvalifisert ved vakanser og sykdommer som vi har hatt i 2014. På grunn av vakanser, sykdom og forsinket utlysning av trosopplærerstillinger har døveprostiet hatt et mindreforbruk i 2014.

ÅRSMELDING FRA FELLES ARBEIDSMILJØUTVALG I DØVEKIRKEN

Årsmelding fra felles Arbeidsmiljøutvalg i Døvekirken

Arbeidsmiljøutvalget har i 2014 bestått av verneombud Dmitry Katsnelson fra fellesrådslinjen og verneombud Odd Erling Vik Nordbrønd fra bispedømmerådslinjen. Arbeidsgiversiden er representert ved kirkeverge Tor Einar Lie og døveprest Roar Bredvei. Representant fra Stamina Helse Jane Løken har vært innkalt til og deltatt på alle møtene.

Leder av AMU har vært Dmitry Katsnelson. Roar Bredvei har vært referent.

Utvalget har hatt 2 møter og behandlet 17 saker.

Følgende saker/områder er drøftet og behandlet:

- Plan og tiltak for AMU i 2014 og 2015
  - o AMU vedtok at lokale handlingsplaner for arbeidsmiljøet skal følges opp gjennom prostebesøkene i 2014, både for ansatte og for ledelsen. Lokale planer for arbeidsmiljøet er lagt frem på prostebesøkene i menighetene. Hovedfokuset for vernerunder i 2015 blir ergonomi.
- Lokale og sentrale planer for arbeidsmiljøet
  - o Lokale og sentrale planer for arbeidsmiljøet er mottatt fra noen døvemenigheter. Fristen for innsending med underskrifter fra daglige ledere er 15. februar 2015.
- Rutine for oppfølging av vernerunderapporter
  - o AMU vedtok at en mal for vernerunderapport og for tiltaksplan etter vernerunden skal utarbeides med bistand fra bedriftshelsetjeneste.

Det er ikke registrert arbeidsulykker i Døvekirken i 2014

Oslo 09.02.14

KONTAKTPERSONER FOR ÅRSMELDINGEN

Kontaktpersoner for årsmeldingen

ROAR BREDVEI
DØVEPROST

INGRID BODIN
LEDER DØVEKIRKENES
FELLESRÅD

TOR EINAR LIE
KIRKEVERGE FOR
DØVEKIRKEN

MICHAEL HOFFMANN
RÅDGIVER / REDAKTØR
FOR ÅRSMELDINGEN

Mobil 908 58 212

roar.bredvei@dovekirken.no

SMS 958 60 052

ingrid.bodin@signo.no

Mobil 414 21 341

kirkevergen@dovekirken.no

Mobil 407 63 723

michael.hoffmann@dovekirken.no

Adresse:

DØVE KIRKEN

Døvekirken: Døveprostiet og Døvekirkenes fellesråd
Fagerborggata 12, NO – 0360 OSLO
www.dovekirken.no

